Дмитренко Валерій,
аспірант кафедри управління
та освітніх технологій,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України,
(Україна, м. Київ)

АКТУАЛЬНІСТЬ ПІДГОТОВКИ МОЛОДШИХ БАКАЛАВРІВ ТЕХНОЛОГІВ В УМОВАХ АГРАРНОГО ФАХОВОГО КОЛЕДЖУ

У сучасних умовах розвитку аграрного сектору України тема підготовки молодших бакалаврів-технологів в умовах аграрного фахового коледжу набуває особливої значущості з ряду причин.

По-перше, зростаюча потреба у кваліфікованих кадрах агропромислового комплексу. Аграрна галузь – одна з ключових в економіці країни. Для її ефективного функціонування потрібні фахівці з сучасними технологіями вирощування, переробки, зберігання продукції. Наприклад, випускники за спеціальністю «Агрономія» здатні «здійснювати організаційно-технологічне керівництво в галузі рослинництва, розробку та впровадження сучасних технологій …» Отже, заклади освіти, які готують молодших бакалаврів-технологів, відіграють важливу роль у забезпеченні аграрного сектору кадрами, здатними впроваджувати інновації.

По-друге, зміна освітньої парадигми в системі фахової передвищої освіти. Запровадження рівня «фаховий молодший бакалавр» (молодший бакалавр) показує, що освіта на рівні коледжів і фахових закладів передвищої освіти стала більш орієнтована на вимоги ринку праці, компетентнісну підготовку та професійно-практичні навички. Таким чином, освітній процес для молодших бакалаврів-технологів має бути адаптований до реальних потреб аграрної галузі та тенденцій розвитку технологій.

По-третє, короткий термін підготовки і гнучкість освітніх програм. Для спеціальностей аграрного спрямування (наприклад, «Харчові технології») освітні програми молодшого бакалавра вже реалізуються в аграрних фахових коледжах. Це означає, що заклади освіти мають змогу швидче реагувати на зміну вимог, забезпечувати практичну підготовку і працевлаштування випускників.

По-четверте, необхідність інтеграції теорії, практики й інноваційних технологій. Підготовка молодших бакалаврів-технологів повинна включати не лише фундаментальні знання, але й уміння застосовувати сучасні аграрні технології, цифрові засоби, методи оптимізації виробництва, управління ресурсами. Наприклад, у концепції розвитку фахового коледжу зазначено, що «розвиток … визначає місце випускника в структурі господарства держави і вимагає … поглиблених знань … та інформаційних технологій». Це підкреслює необхідність підвищення якості підготовки й оновлення змісту освіти.

По-п’яте, перспективи подальшої освіти і кар’єрного росту. Підготовка молодших бакалаврів-технологів у фаховому коледжі відкриває шлях до подальшого навчання на бакалаврат або магістратурі, що дає змогу студентам реалізувати свій потенціал. Наприклад, деякі коледжі зазначають, що їх випускники продовжують навчання в аграрних університетах і демонструють хороші результати. Таким чином, ця форма підготовки є важливою ланкою освітнього ланцюга.

По-шосте, соціально-економічне значення для регіонів. Адже аграрні фахові коледжі відіграють важливу роль у розвитку сільських територій

України, оскільки забезпечують не лише освітні послуги, а й мають значний вплив на соціально-економічне середовище регіону. Крім цього, для аграрних фахових коледжів підготовка кваліфікованих кадрів має соціальне значення: підвищення зайнятості, підтримка місцевих господарств, розвиток сільської інфраструктури, а підготовка молодших бакалаврів-технологів сприяє формуванню стабільності аграрно-економічного середовища.

Так, значення аграрних фахових коледжів проявляється в кількох ключових аспектах, які доцільно розкрити. Забезпечення регіонального ринку праці фахівцями. Коледжі готують кадри, які безпосередньо працюють у місцевих господарствах, фермерських об'єднаннях, агропідприємствах, елеваторах, переробних підприємствах. Молодші бакалаври-технологи, агрономи, механіки, фахівці з ветеринарної медицини – затребувані саме в регіонах, де базується аграрне виробництво. Це сприяє зниженню трудової міграції та збереженню людського потенціалу на місцях.

Економічна активність і розвиток місцевої інфраструктури. Коледжі створюють робочі місця не лише для педагогічного персоналу, а й для обслуговуючого персоналу, технічного та адміністративного складу. Вони сприяють розвитку супутніх сфер – харчування, транспорту, комунальних послуг. Коледжі часто мають навчальні господарства, поля, ферми, які також є економічно активними одиницями.

Інноваційна та консультативна діяльність. Коледжі виступають осередками поширення аграрних інновацій. Через співпрацю з агрофірмами, локальними підприємствами, об'єднаними територіальними громадами (ОТГ) в коледжах здійснюється практичне навчання, демонстраційні проєкти, короткострокові курси для місцевих фермерів та населення. Це сприяє технологічній модернізації регіонального АПК.

Формування локальної еліти та соціальної стабільності. Випускники коледжів часто займають керівні посади в сільських громадах, стають підприємцями або громадськими активістами. Так, аграрний коледж виконує роль осередку формування місцевої інтелігенції та професійної спільноти, що позитивно впливає на розвиток території в цілому.

Аграрні фахові коледжі – це важливі елементи інфраструктури сільських територій, які забезпечують кадровий потенціал, підтримують соціальну стабільність, сприяють економічному розвитку та зміцненню громад. Підтримка та модернізація таких коледжів має стати пріоритетом державної політики регіонального розвитку України.

Отже, тема підготовки молодших бакалаврів-технологів в умовах аграрного фахового коледжу є дуже актуальною, оскільки вона поєднує запити ринку праці, освітню трансформацію, технологічний розвиток аграрної сфери та соціальну роль освіти у регіонах. Реалізація такої підготовки сприяє підвищенню якості аграрних технологій, розвитку людського капіталу та конкурентоспроможності агросектора України.

Список використаних джерел:

1. Базилівська К.В. Особливості формування професійно-термінологічної компетентності майбутніх фахових молодших бакалаврів із агроінженерії в освітній практиці. Педагогічна інноватика: сучасність та перспективи. № 9. 2025. URL: https://www.researchgate.net/publication/396234734

2. ВСП «Немішаївський фаховий коледж Національного університету біоресурсів і природо-користування України». Освітньо-професійна програма «Агроінженерія». Немішаєве, 2024. 16 с. URL: https://nfk.in.ua/wp-content/uploads/2025/04/np208_2024-1.pdf

3. Герлянд Т .М. Теоретичні і методичні основи загальноосвітньої підготовки майбутніх кваліфікованих робітників аграрного профілю : дис. … д-ра пед. наук: 13.00.04 / Інститут професійно-технічної освіти НАПН України. Київ, 2021. 585 с.

4. НАПН України. Київ, 2021. 585 с.

5. Єдина державна електронна база з питань освіти. URL: https://info.edbo.gov.ua/

6. Житомирський агротехнічний фаховий коледж. Освітньо-професійна програма «Агроінженерія». Житомир, 2024. 18 с. URL: https://zhatk.zt.ua/

7. Кабиш М .Ю. Сучасні підходи до загальноосвітньої підготовки майбутніх кваліфікованих робітників. Colloquium-journal. Poland, Warsaw: Wydawca «Interdruk», 2022. № 5 (128), Część 2. S. 28–30. URL: https://colloquium-journal.org/zhurnal/solloquium-journal-5-128-2022/

8. Про внесення змін до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти : Постанова Кабінету Міністрів України № 1021 від 30.08.2024 URL: https://osvita.ua/legislation/Vishya_osvita/93976 /

9. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII. Відомості Верховної Ради України. 2017. № 38–39. Ст. 380. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text

10. Про фахову передвищу освіту : Закон України від 06.06.2019 № 2745-VIII. Оновлено: 01.06.2025. URL: https://cutt.ly/eNWF0Wb

11. Радкевич В. О., Лузан П. Г., Пащенко Т .М. Фахова передвища освіта: аналітичний огляд ефективності. Вісник Національної академії педагогічних наук України. 2022. Вип. 4 (2). С. 1–12.

Національний університет біоресурсів і природокористування України
Гуманітарно-педагогічний факультет
Кафедра управління та освітніх технологій

МАТЕРІАЛИ

МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

«Сталий розвиток суспільства в цифрову епоху: інновації, технології, провідництво та менеджмент в освіті»

«Sustainable Growth of Society in the Digital Era: Innovation, Technology, Guidance and Management of Education»

Національний університет біоресурсів і природокористування України,
кафедра управління та освітніх технологій
AKG Global Support Services (OPC) Private Limited – Індія,
Університет Патил Відьяпіт – Індія,
Навчально-реабілітаційний заклад вищої освіти «Кам'янець-Подільський державний інститут»,
Херсонським навчально-науковим інститутом Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова,
Поліський національний університет,
кафедра комп'ютерних технологій та системного моделювання

1 жовтня 2025 р.

Київ 2025 р.

УДК 37

Н 12

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Internet рішенням Вченої ради гуманітарно-педагогічного факультету НУБіП України (протокол № 3 від 17.10.2025 р.)

Сталий розвиток суспільства в цифрову епоху: інновації, технології, провідництво та менеджмент в освіті / Матеріали міжнародної дистанційної науково-практичної конференції, м. Київ, 1 жовтня 2025 р. Київ : НУБіП України. 2025. 192 с.

Збірник наукових праць укладено за матеріалами Міжнародної дистанційної наукової конференції **«Сталий розвиток суспільства в цифрову епоху: інновації, технології, провідництво та менеджмент в освіті»,** яка відбулась 1 жовтня 2025 року в Національному університеті біоресурсів і природокористування України. В матеріалах збірника висвітлюються сучасні тенденції подальшого розвитку освіти в Україні й світі в епоху цифровізації, розв'язання нагальних проблем у соціокультурній та соціально-гуманітарній сферах шляхом синергетичної інтеграції інновацій, управління та технологій, освітнього менеджменту та провідництва.

Тези подано в авторській редакції. Автори тез відповідають за достовірність викладеного матеріалу, за правильність цитування джерел, посилання на них та інші відомості. Передруковувати опубліковані в збірнику наукових праць матеріали дозволяється тільки за згодою авторів.

Редакційна колегія:

Савицька І.М., канд. філос. наук, доц. декан факультету (голова);

Кубіцький С. О., канд пед. наук, проф. завідувач кафедри управління та освітніх технологій;

Гречаник Н. І., д-р пед. наук, проф.

Шумілова І. Ф., д-р пед. наук, доц.;

Базелюк В.Г., канд. пед. наук, доц.

Відповідальна за випуск – Гречаник Н.І., д-р пед. наук, проф.

ISBN 973-966-8063-79-4

© НУБіП України, 2025
© Автори, 2025